

Uredništvo in opravišstvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsek dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Redovna lista:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrt leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

№ 14

Maribor, dne 4. februarja 1910.

Letnik II.

Pustimo jim veselje.

Naši liberalci so silno smešni in malenkostni. Grozno radi nastopajo v pozi čisto krvnih narodnjakov, brez katerih bi Slovenci bili že davno izginili, katerih narodno delo pa ne pozna nič pozitivnega, ampak še osredotočuje v puhlih in zvenceh frazah.

»Narodni Dnevnik« je v svojih zadnjih dveh številkah zopet zapel že dokaj obrabljeno pesem in skrivnostno prerokoval onim, ki so ga hoteli poslušati — seveda je teh malo, ampak pravijo da so cvet slovenskega naroda — da bodo poslanci K. Z. za nekoliko cukerkov izdali tam gor v nemškem Gradcu slovenski narod. Pa glej! Tudi pri ljubeznivem »Dnevniku« se je vresničil znani rek: »Nemo profeta in patria«. (Nihče ne velja za preroka v svoji domovini). Še tisti dan, ko je zagledal prerokujoči »Dnevnik« žalostno luč sveta, nastopili so naši poslanci z najhujšim orožjem proti oholi nemški večini, ki se kaže napram našim težnjam in zahtevam vedno bolj nestrpna. To je zopet debela črta čez račune naših liberalcev, ki presojuje politične odnose z vaškega cerkvenega zvonika. Oni imajo vse ljudi za take politične kratkovidneže in neznačajneže kakor so sami, zato se jim zdi nemogoče, da bi mogel kdo v političnih bojih odkloniti roko, ki ponuja par tisočakov. Ako vidijo nekaj denarja, potem pozabijo na vse krivice, na vse cilje in zlezejo pod klop ter poljubljajo roko, ki jih tepe. Taki so in taki bodo ostali naši liberalci, ako žive še stoletja. V svoji intrasigentnosti gredo tako daleč, da ne morejo in nočejo uvideti, da smo mi iz drugačnega lesa in da naši vodilni možje stojijo na višjem vidiku. To ne velja samo o štajerskih liberalcih, ampak ravnotako o kranjskih, goriških in o drugih, ako jih je še kje na Slovenskem kaj. Iz vseh teh momentov konsekvantno sledi neko za liberalce silno žalostno, za nas pa veselo dejstvo. Ker jih v njihovem boleznem nagnjenju k političnim lopovščinam in konkubinatom včasih zapeče vest, pa skušajo oglušiti ta glas potom autosugestije. Sami sebi pričnejo namreč z neko neverjetno vstrajnostjo dokazovati, da smo mi oni, ki se hočejo radi kakega hipnega vspeha zvezati magari z peklenščekom. In sentimentalno tožijo potem — in kako lepo in ganljivo se da o tugi in

gnevu pisati — kako so ti »mednarodni klerikalci« zopet enkrat izdali slovensko ljudstvo. Pri nas na Štajerskem zatrepetamo veselja in pozabimo na ljudske koristi, kadar blagovolijo nemški nacionalci z nami spregovoriti prijazno besedo. Prva in najsvetejša naša dolžnost v takih slučajih seveda je, da poplačamo z novimi davki in dokladami nemško ljubeznjivost.

Na Kranjskem se pristaši S. L. S. vežejo z nemškimi veleposestniki in so pripravljeni radi lepih oči kakega nemškega barona izdati vsako uro nekolikokrat pošteno kranjsko ljudstvo. Prosim vas, ali se morate misliti, da bi se v takih razmerah ne stopilo žalosti narodno liberalno srce, kateremu se pa še niso zacelile rane radi nesrečnega in brezvspešnega ljubimkovanja z nemškimi grofi. Na Goriškem pa pomagajo vzdrževati ti »presneti klerikalci« italijansko navlado. Liberalci bi bili že davno popihali vse Lahe iz dežele. Ali se potem morete čuditi, ako so hudi in kličejo grom in strelo nad »narodne izdajice«.

Kakor vidimo, so liberalci povsod enaki. V svoji smešnosti in kratkovidnosti se omamljajo nad produkti svoje razgrete fantazije. V sebi ne čutijo dovolj odporosti, da bi se ubranili gotovim sirenskimi glasovom, zato pa sami sebe prepričavajo o stvarih, ki jih sami ne verjamejo. V tem obstoja v zadnjih časih, ko jim je slovensko ljudstvo dalo povsod košarico, njihovo delovanje. Spodobi se, da imamo nekoliko usmiljenja do naših liberalcev, ki so povsod ostali na dilci in jim pustimo to njihovo zadnje veselje, ki ga imajo, ko nam očitajo narodna izdajstva. Gotovo je opravičeno, da jim ne kalimo veselja zadnjih ur. Gospodje tam okoli »Nar. Dnevnika« imajo že tako mnogo križev in težav, pa bi ne bili mi toliko kulantni in bi jim delali zapreke, ko se sami sebe smešijo in se nad tem vesele, kakor paglavci, ki skačejo po blatu. Držimo se v tem oziru načela, ki ga je postavil dr. Krek v eni zadnjih sej dež. zbora vojvodine Kranjske:

»Jaz s svojega stališča mislim, da je naša sveta dolžnost, da jim pustimo vsaj tisto zadnje skrhano orožje in da mirnega srca prenašamo očitek narodnega izdajstva. Gospodje, naj bo tako! Mi izdajamo naš narod, prodajamo ga, za vsakim oglom delamo z vsako branjevko kupčije, da bi prodali slovenski narod,

mi prodajamo slovensko zemljo na kose in pri tem bogatimo in polnimo svoje žepe. To je tako resnično, da mora vsak človek, ko gleda, kako napreduje naš narod vsled našega dela, ko gleda, kako politična zavest našega ljudstva napreduje in pomen našega ljudstva v monarhiji in zunaj nje raste, priznavati o nas: to so sami kramarji, katerim je edinole za to, da za svoje žepe prodajo svoj narod. Zato bi jaz želel — in to velja za vsakega pristaša naše stranke — da bi nikdo izmed nas ne bil več tako nespameten, tako malenkosten, ali če hočete, trdosrčen, da bi še kdaj zavračal očitaje, da smo mi izdajalci slovenskega naroda in pravic njegovih«.

Pustimo jim veselje!

Odločno naprej!

Zopet smo odkritosrčno veseli svojih poslancev. V veliko zadoščenje nam je, ko vidimo, da so oni, za katere smo se borili in se borimo v vročem časnikarskem boju, res možje na svojem mestu. Oholo nemštvo, ki z ozirom na Češko pravi, da ni nič bolj samobitno ob sebi umevnega, kakor da ima v dvojezičnih kronovinah vsak narod svojo lastno upravo in avtonomijo, noče ugoditi našim najprimitivnejšim postulatom, kakor n. pr. na šolskem polju. V Pragi zahtevajo Nemci, naj bo uradništvo pri deželnem odboru razdeljeno po ključu, ki odgovarja razmerju med obema narodoma, v Gradcu bi imenovali zahtevo po slovenskih deželnih uradnikih provokacijo. Kdo bi našteval dolge vrste naših opravičenih zahtev, saj jih itak dovolj dobro poznamo, ker jih čutimo. Razmere, v katerih živi slovenska tretjina štajerskega ljudstva, so sramotne in neznosne. Zato z veseljem pozdravljamo možat in odločen nastop naših zastopnikov, ki ne dopuste, da bi se naše zahteve bagatelizirale. Velepomemben se nam zdi energičen nastop naših poslancev, tudi radi tega, ker je glasen memento vsem merodajnim faktorjem, ki se ravno sedaj najbolj trudijo za narodno premirje na Češkem, da je njihovo delo polovičarsko, ker preko nas državni voz ne bo prišel v normalni tir.

PODLISTEK.

Dve sestri.

(Dalje.)

Strmeče zre deva na vratolomnega jahalca. Ze se ji zdi, da je jahač strmoglavil v reko, toda on se krepko vspne v stremenih in kriči na konja. — Srečno dospe do brega.

Ana gleda skoro brez dihanja na to opasno in nezmislno igro; globoko vzdihne, ko ga ugleda, kakor rake.

Jezdec se ustavi in pogleda na reko, rekoč: Naprejši, ter švigne po konju s palčico.

Konj se vspne na zadnji nogi, grize jekleno brzdo in otresa s krasno glavo. Toda volja jezdečeve je bila močnejša, nego upornost konja vranca. Ostroge jezdečeve zagrizajo se konju v bok in razgledajo se zakadi v valove.

Do pasa se potopi jezdec v vodi, konjska glava gleda nad vodo.

Zopet spreleti devo strah. Pobegniti hoče v grmovje; a ne pripušča ji radovednost. Konj se zaziblje iz valov in plava. V hipu hrče med vrhami.

In jezdec sname čapko in se dvorljivo prikloni devi.

— Gozdna ali vodna vila?, vpraša s sarkastičnim nasmehom, gladeč svojega vranca po vitem vratu.

Ana stoji kakor okamenela. Kaj ji početi? Pogniti v gozd, bilo bi smešno in neuspešno pred takim zasledovalcem.

Neustrašeno mu pogleda v oči. V njem spozna onega gospoda, katerega je nedavno srečala na razpotju. — V spomin si je zabičala malo plešo in ostre oči.

— Ni gozdna, ni vodna! Hči sem gospodarja, čegar je ta gozlič. Nahajate se na tujih tleh!

— Na prepovedanih? To je zanimivo. Pa še zanimivejše je vaše lepo, blede obličje, gozdna vila. Imel sem že jednoč čas — tu pokaže z bičem proti cesti. Dober spomin imam za tako pomenljivo ličice, in zopet se prikloni jezdec pred deklico.

Ano so razjezili ti drzni pokloni. Obrne se ter hitrim, ponosnim korakom gre proti poti.

— Ne tako, ponosna vila! Radi petero besedi nisem dirjal doli po vrazjem bregu in se skopal v tej mrzli vodi! Stojte!

— Kdo ima pravico, tu zapovedovati? vpraša Ana tresočim, a smelim glasom.

— Ne zapovedovati, samo pogajati se. Prisezam, da ne stopim raz konja. Čemu torej strah? Distanco si izvolite sama, držal bom častno besedo.

Ana se nasmeji prisiljeno. Tajiti ni mogla, da je to sestanje jako zanimivo.

— Kdo pa ste prav za prav?

— Zanimlje vas li to, no, potem je to prvi korak k zblizanju. Uverjena bodite, gozdna vila, da se bliže poznavam. Imenujem se Vazecki in sem gospodar one-le razvaline. Skalni demon in gozdna vila, kako soglasje! Da, da, tako je. Prismojeni baron sedi pred vami na tem vrancu. Ljudje pravijo, da se umejem preleviti v zajca! Ne verjemite! Zajec izvestno nisem! Prej volk. Verjemite!

Vazecki je uganil. Ane se poloti bojazen, nogi se ji šibite v kolenih. Čula je toli slabih in groznih vesti in opisov o baronu Vazeckem, da ni čuda, ako

je njeno dušo preveval strah. Res je, da vsega ni verjela, toda zadoščalo je že to, kar je slišala od očeta in drugih poštenih ljudi. Sine ji kri v glavo, da kar gori v obličju.

— Kdo bi bil to mislil, nadaljuje Vazecki, kro-teč igrave poskoke svojega vranca, da ima jedec starih aktov tako dete! Glas njegov izgubi rezkost in postane skoro otožen. Ni koraka! vikne iznova surovim, jeklenim glasom na konja. Vranec, vranec, ostati morava mož-beseda, in konj se umiri.

— No, kar s kratka: izvestno ste čula o lopovu, baronu! Zagotavljam vam, da sem se pripravljaj na divjo prostopašnost, tam med ono-le svojatjo, z bičem švrkne proti širni dolini, katera se je ožila v kotlino, kjer stoji mesto. Ne pojdem. To so povzročili vaši črni lasje, vaše globoko oko! Zdaj pa storite, kar vam drago. Toda ne hodite več k tej-le kolibi, ako me nočete srečevati. Med nama bodi jasno. Varujte se te globine, gozdna vila. Imate-li pa toliko poguma, spregovoriti v tej oddaljenosti z gozdnim baronom, no, voila — smelo v temni gozd in na breg tihe vode, gozdna, bajna vila!

Vranec se zopet vspne na zadnji nogi, zarežege in skoči z gospodarjem v valove. Kmalu odmeva na nasprotnem bregu peketanje podkve po trdem kamenju.

Ana urno zbeži proti kolesni. Za pozdrave kmetov se skoro še zmenila ni. Prišla ni niti k južini, ni k večerji, izgovarjala se je, da jo boli glava. In v istini je čutila v glavi topo, omamljivo bolečino.

Vzburljena iz tihega, vsakdanjega življenja, postala je v hipu nepokojna in raztresena. V nje duši pričeli so se boriti nasprotni čuti. Kri ji je vrela gnjeva, sramote in — tajne radosti. Tako drzo, original-

Vzroki, ki so dovedli Slovenski klub do tega, da je segel po obstrukciji, so jasno povedani v sledečem komunikeyu Slovenskega kluba.

„Slovenski klub konstatira, da nestrpnost nemške večine čedalje bolj narašča. Že zopet je na dnevnem redu, da se narodni predlogi Slovencev ne puščajo v odseke. Odsekom odkazani gospodarski predlogi Slovencev, n. pr. železniški, se v odsekih ne uvažujejo. Zasramovanja slovenske delegacije in slovenskih volilcev od strani večine se ne grajajo. Deželni glavar se dosledno brani, da bi slovenskega namestnika pustil le za trenotek, da prevzame vodstvo poslovanja.

Uvažujoč to sovražno stališče večine, je prišel Slovenski klub do prepričanja, da hočejo Nemci po končanem proračunu uzakoniti že napovedana nasilja, kar se tiče šole in občinske avtonomije. Zato je Slovenski klub danes soglasno sklenil, da v obrambo dosedanjega stanja in da odbije nemško-nacionalne namere, uporabi vsa, po poslovniku dopuščena sredstva za najostrejšo opozicijo, od vlade pa upa, da bo v svrhu ohranitve dosedanjega faktičnega posestnega stanja slovensko manjšino vsaj v toliki meri branila, kakor brani nemško manjšino na Češkem.“

Tako komunike naših poslancev. Vsakomur, kogar ni zaslepila strast, je jasno, da se odpor naših poslancev ni rodil z namenom, da bi izsilili iz Nemcev kakih koncesij, kakor kričijo nemški listi, ampak je naravna posledica oholega nemškega režima.

Mi ne zahtevamo nič drugega, kakor da v Avstriji ne sme vladati dvojna mera. Ako so Nemci upravičeni, zahtevati na Češkem narodno avtonomijo in imenujejo ta postulat pošten in naraven, potem smemo mi ravno tako zahtevati narodno enakopravnost na Štajerskem.

To hočemo in moramo doseči. Zato pozdravljamo energičen nastop naših kmečkih poslancev, ki so s tem zopet sijajno dokumentirali, kako znajo nasproti vsem klevetam sovražnikov braniti naše narodne pravice, in jim kličemo: Odločno naprej! Vaša akcija je smotrena ter dobro zamišljena in je velike načelne važnosti.

Zveza slovenskih deklet na Štajerskem.

V četrtek dne 27. januarja se je pri Sv. Petru na Medvedovem selu vršil znameniti ustanovni shod Zveze slovenskih deklet na Štajerskem. Kljub neugodnemu vremenu se ga je udeležilo lepo število odposlank posameznih dekliških zvez. Zastopane so bile sledeče: Sv. Peter na Medvedovem selu, Sv. Križ tik Slatine, Sv. Ema, Zibika, Šmarje, Sladka gora, Slivnica pri Celju, Pilštanj, Petrovče, Št. Ilj v Slov. gor. in Sv. Ana na Krembergu. Pismene in brzojavne pozdrave pa so poslale dekliške zveze: Trbovlje, Sv. Jurij pod Taborom, Dobrna, Šmartin pri Velenju, Pišce, Konjice, Sv. Križ nad Mariborom, Sv. Jurij v Slov. gor., Sv. Peter pri Radgoni, Sv. Jurij ob Ščavnici, Vurberg in Sv. Miklavž pri Ormožu, nadalje Marijini družbi pri Sv.

no, prečudno še nihče ni govoril s hčerjo Varinskega.

Kako je bilo nje obnašanje? Izvestno nespametno! Zakaj ni našla besedi, s katerimi bi bila odbila laskanje in nadležnost vrtoglavega barona! Nasprotno pa, kako kavalirska nežnost je v njega kretanju, kako spoštljivo, ponosno se ji je priklonil, kako je znal ceniti pristnost deklice. Prikazal se je ko blisk in zginil je zopet ko blisk. Ali ga je spodbadala njena smelost? Kako silo je kazal v svojem jahanju in kako krepko in ravno, junaško je sedel na svojem ponosnem vrancu! Odkritosrčne, resnične bile so njegove besede! Toda nekaj zbadljivega sršalo je iz njega oči, nekaj zaničljivega iz obličja.

Kako je mogel tako naravnost nagovoriti neznanu deklico ter ji dajati fantastične primke? Deva zarudi v lice. Vstane z divana; prosila bo očeta pomoči, prosila ga bo, da jo varuje in pozove predrzneža na odgovornost.

— Na odgovornost, šepetaje deva, prijemši za kljuko do očetove sobe. Oče se boče strašno raztogotil. Šel bo izvestno k baronu, nastal bo hrup, in celo dvoboj.

Ani zdaj šine v glavo, kaj se vse pripoveduje o baronovih dvobojih, o njega spretnosti v streljanju iz samokresa, in o žrtvah katere so podrle njegove krogle!

Roka deklici zdrkne s kljuke. Srce njeno navdajala je bojazen in sramežljivost. Mislila je na mater. Da, tej bo vse zaupala, povedala, kaj se je dogodilo, tako ji bo vsaj odleglo pri srcu. Mati, ta senca, ta angeljska duša, ali bo mogla sama prenašati to tajnost! Težko! Oče bo vse zvedel od nje in vpitje bo v hiši. Morda treba to povedati sestri. Kakšna pomoč bo, kaj bi mi ona rekla? Zaplakala bode, pa bo dosti.

(Dalje prih.)

Vidu na Planini in Frankolovem in še več posameznih deklet in rodoljubov. Shod pričnejo pevke domače dekliške zveze s pesnijo »Slovenka sem«, dr. Hohnjec pa ga otvori v imenu S. K. S. Z., ki dobi s Z. S. D. nov odsek. Nato je bilo shodu izbrano sledeče predsedništvo:

Anica Kren (Št. Ilj v Slov. gor.) predsednica, M. Dreó (Petrovče) podpredsednica in Marija Bernhard (Sv. Ana na Krembergu) tajnica.

Predsednica A. Kren pozdravi zborovalke v imenu šentiljske dekliške zveze in želi najlepšega izida ustanovnemu zboru Z. S. D. Navdušen pozdrav Z. S. D. deklamuje Neža Škodič (Sv. Peter na Medvedovem selu), Amalija Verk (Sv. Peter na Medvedovem selu) pozdravi shod v imenu domače dekliške zveze, razloži namen Z. S. D. ter pojasni potrebo splošne izobrazbe za vsako Slovenko. Mar. Bernhard (Sv. Ana na Krembergu) povdarja pomen skrbne, izobražene gospodinje, pove, kake lastnosti naj ima, ter želi, da bi naj Z. S. D. skrbela po poučnih gospodinjskih tečajih za izobrazbo naših deklet v tej stroki.

Mar. Štelcar (Št. Ilj v Slov. goricah) razloži, kako bi naj mladenka delovala za napredek v družini, posebno s tem, da bi pomagala z besedo in vzgledom starišem odgojevati mlajše bratce in sestrice. V rokah pridnih deklet, žen in mater je sreča naših družin. Mar. Hajnšek (Sv. Peter na Medvedovem selu) razpravlja, kako bi naj mladenke postale dobre, spretno vzgojiteljice naroda. Same morajo štiti čednostne, z vzgojo morajo začeti pri sebi, jo nadaljevati pri mlajših brateh in sestricah, občeati z izobraženimi, izkušenimi vzgojiteljicami in čitati vzgojne spise. To bo najlepša priprava za zakonski stan.

Predsednica A. Kren nam je naslikala žalostne verske in narodne razmere ob meji, zlasti v Št. Ilju, in pozivlja zbrane, naj Boga prosijo za srečen izid isti dan se vršečih občinskih volitev v Št. Ilju. Prošnja ni bila zastoj, zakaj Št. Ilj je še vsaj deloma naš. Ob takih razmerah mora vsaka mladenka sodelovati pri obrambnem delu vzlasti z nabiranjem prispevkov za obmejne Slovence.

Neža Perc (Podčetrtrek) navdušuje tovarišice, naj povsod ustanove dekliške zveze, naj širijo „Naš Dom“ in naj delajo za naše cilje. Amalija Krajnc (Sladka gora) opiše pomen Z. S. D. za vero in domovino ter opozarja zborovalke, naj bi bile vzorne Slovenke. Cilika Bevc pozdravi zbor v imenu najmlajše pilštanske dekliške zveze, Franca Smole pa v imenu zibiške.

Antonija Kač (Petrovče) vnema zborovalke za toliko potrebno narodno delo, Ana Dreó (Petrovče) pa opiše, kako naj mladenke ljubijo svojo domovino in vedno nastopajo kot zavedne Slovenke. Zbil Marija pozdravi shod v imenu dekliške zveze pri Sv. Križu tik Slatine, Ana Kos pa v imenu emške želi uspeha delu Z. S. D. Marija Novak (Šmarje) poučuje sestrice, kako naj druga drugo navdušujejo za napredek naše organizacije s vstrajnostjo in prijaznostjo, kako naj naše namene razložijo starišem, ter ob volitvah bodrijo očete, da bodo volili slovensko in krščansko. Marija Vrečko (Slivnica pri Celju) primerja trozvezo Avstrije, Nemčije in Italije s trozvezo Zveze slovenskih mladeničev in Zveze slovenskih deklet z Marijo, ki bo prevažna za našo bodočnost.

Marija Dreó (Petrovče) povdarja odločno voljo Z. S. D., da bo skrbela povsod, da bo liberalno delo zveze napredne mladine brezuspešno. Govore je zaključila Ana Vehovar (Sv. Peter na Medvedovem se-

lu), povdarjajoč, da bo Z. S. D. svoje vzvišene namene dosegla le tedaj, ako bodo članice gojile vedno dejansko ljubezen do Boga, Marije in domovine, torej pravo vernost in iskreno rodoljubnost.

Dr. Hohnjec opozarja mladenke na tri barve. Naj ljubijo belo barvo, podobo čistega življenja; ru-dečo, ki znači ljubezen do Boga in do bližnjega. Mladenka, žena bodi apostolka krščanske vere. Iz nje ljubezni do Boga bo izšla tudi nje požrtvovalna ljubezen do naroda. Draga jim bodi modra barva nebes, da bodo nad zemljo povzdigale svoje misli potom prave krščanske izobrazbe. Ljubiteljice teh naših narodnih barv so prave slovenske mladenke.

Župnik Gomilšek vnema zborovalke, naj po razvitih načrtih pričnejo takoj prelepo delo v povzdigo našega ženstva, pa tudi v obrambo verskih in narodnih svetinj. V tem delu pa naj bodo vsikdar vstrajne in neomajno zveste obljubam ob tem nepozabnem shodu pri Sv. Petru.

Vsi, ki smo poslušali navdušene govore naših zavednih mladenk, smo morali z veseljem priznati, kako velike duševne sile počivajo v srcih naših nepokvarjenih mladenk.

Zatem, ko so bili namenili Z. S. D. vsestransko pojasnjeni, je bil soglasno izvoljen novi Zvezi sledeči odbor: Anica Kren, predsednica, Marija Dreó, I. podpredsednica, Amalija Verk, II. podpredsednica, Erna Razlag (Ptuj), I. tajnica, Ana Vehovar, II. tajnica, M. Bernhard, Terezija Nemec (Sv. Jurij ob Ščavnici), M. Novak, Neža Perc in Cilika Bevc, odbornice.

Predsednica shodu, Anica Kren, je zborovanje vodila jako spretno, se primerno zahvalila vsaki govornici, in je kot izvoljena predsednica Z. S. D. slovesno obljubila vse storiti za nje procvit. Zaključila je krasno uspeli shod s pozivom na tovarišice, naj po geslu: »Z Bogom in Marijo za slovensko in nebeško domovino« gredo krepko na novo delo.

Veselim se iz srca nove mlade organizacije pod okriljem S. K. S. Z., katera že sedaj združuje nad 1500 deklet in ji želimo, naj vzbudi vse naše ženstvo k svetemu delu za obrambo naše vere in narodnosti nam v blagor in srečo, sovražnikom pa v strah in trepet.

Politični pregled.

Štajerski deželni zbor.

Boj proti nemškemu nasilju.

Kakor poročamo na drugem mestu, so pričeli naši poslanci v deželni zbornici odločen boj proti nasilni nemški večini, ki važne slovenske predloge ne dopusti niti v odseke in pripravlja težke napade na naše posestno stanje.

Seja 31. prosinca.

Strokovna šola za lesno obrt v Velenju.

Dr. Verstovšek utemeljuje predlog, ki pozivlja deželni odbor, naj zahteva od ministrstva javnih del, ustanovitev strokovne šole za lesno obrt s slovenskim učnim jezikom v Velenju. Že med izvajanjem dr. Verstovška so kazali Nemci svojo nestrpnost z raznimi, ne ravno duhovitimi medklci. Pri glasovanju o omenjenem predlogu se je pa izvršilo prvo nasilstvo. Nemško-nacionalna večina je glasovala proti odkazanju tega predloga, ki je radi tega propadel.

Komisija radi osebne dohodnine.

Dr. Benkovič se pritožuje, ker se je število udov te komisije zvišalo od 12 na 14, ker to nima dru-

Tujci.

(Savo Zorič).

Ko sem pohajal še gimnazijo v Celovcu, hodil sem dan za dnevom ob vodotoku, ki se imenuje Lend. Godilo se mi je pač, kot se godi večini slovenskih dijakov: sam sem si moral služiti svoj kruhek s tem, da sem vtepal potomcem slavnih tevtonskih medvedarjev modrost v zabite glave.

Dan za dnevom sem prehodil isto pot. Ne rad — moral sem. Vedno daljši se mi je zdel ta križevi pot. Izmučen sem bil že navadno, ko sem prišel na Lend. Kdo bi se čudil? Od inštrukcije do inštrukcije... Včasih bi bil moral misliti, da mora res tako biti: Tujec se šopiri v brezdelju na naši zemlji, in le domačin je obsojen, da si služi kruh v potu svojega obraza. In gnev mi je polnil mlado dušo, da, gnev — opravičen po mojem mnenju!

„Kjer so očetje naši gospodovali — mi tlačani-mo.“ In smeli „Heil“ si kličejo ljudje, ki me srečava-jo, in gnev me mori vedno bolj.

Dolg je bil moj pot do vodotoka, in vedno so mi doneli na uho tuji glasovi; pa tako oblastni so bili in brezobzirni.

Zdelo se mi je, da govore nalašč tako samoza-vestno, da bi zadela tem gotoveje sleherna beseda kakor pušica v živo domačina, ne, tujca — na rodni grudi...

„Maroni!“

„Dajte mi jih za pet novcev!“ Ozrl se je prodajalec na vse strani. No, ni se bilo ničesar bati, nobena ni bilo v bližini.

„Da, gospod, takoj!“

Prijeten dim je puhn timer iznad kostanjev, ko je od-vzdignil pokrivalo, da mi da pečenega kostanja. Dob-ro mi je dišala topla „pečenka“. Samo to mi ni ugaja-lo, da je bil fant tako strahopeten. Bojazljivec! Kot bi bil jaz tujec...

Seveda — kruh...

Gosta megla je zastirala pogled; z mrzlo svojo težo me je morila, obešala se mi je na veke, da me je ščemelo v očeh.

Zdrkoval sem po zamrzlem tlaku, tiščeč v žep roke, ki so bile že višnjeve in rudeče vsled mraza.

Drugi dijaki, kateri so rojeni kot udje gospodu-jočega naroda, se iznebijo knjig, ko pridejo iz šole do-mov, in v obilici zabav ne vedo, kam bi se obrnili.

Skrbi za kruh so jim neznane — tujcem na oče-tov naših grudi...

In na vodotoku, ki veže mesto z Vrbskim jeze-rom, tam se je drsala pestra množica srečnih ljudi, šumno je drvela z ostrimi drsali po gladkem ledu. Glasi se razposajeno tuja govorica, kjer se je nek-daj razlegal naših prednikov golč...

Dalje proti jezeru, onstran železniškega mostu, čistijo led. Od dela izžemani obrazi, zamazane rute okoli vratu, na rokah rokavice, vse zakrpane in čr-ne, noge ovite s cunjami, da se ubranijo vsaj najhuj-šega mraza...

Tu se sliši domača govorica...

Iz megle mi kane na roko mrzla kaplja.

Zdelo se mi je, da se solzi v višini duh prade-dov naših...

In veseli so težaki, da smejo tujcem gladiti pot.

Da, solzi se duh pradedov v neprodirni meg-li...

MALA NAZNANILA

ki se sprejemajo po 2 vin. od besede, najmanjši znesek je 50 vinarjev.

Kdor želi pojasniti o rečeh, ki so naznanjene v inseratnem delu, naj pridene za odgovor znamko 10 vinarjev. Drugače se ne odgovori.

Služba organista in cerkovnika je v Timenici, p. Skofjivod blizu Celovca izpraznjena in se lahko hitro nastopi. Pogoji ugodni. Prosilci, vešči kakšnega rokodelstva, imajo prednost. — Župnijski urad Sv. Jurja v Timenici.

Mladič,

ki je z dobrim uspehom izvršil vinarjski tečaj, želi priti za šafarja ali nastopiti kakšno drugo službo. Naslov Jožef Jančič, Laporje pri Slov. Bistrici.

Oddaja stavbe

novoga enonadstropnega šolskega poslopja s 6 učnimi sobami, eno risalno dvorano, eno telovadnico, eno konferenčno sobo, eno šolsko pisarno, s stanovanjem šolskega sluga, sestojčega iz dveh sob in kuhinje, kletmi, s potrebnimi hodniki in drugimi prostori v Žalcu.

Ustmena nižjevalna dražba se bode vršila v četrtek

dne 10. februarja 1910

ob 9. uri predpoldne v občinski pisarni v ŽALCU.

Stavba se bode le enemu glavnemu podjetniku oddala. Izklicna cena znaša 99 342 K 28 h.

Stavbeni operat, sestojč iz stavbenih načrtov, strokovnika, stavbenega dovoljenja in stavbenih pogojev, je v pogled razporejen v občinski pisarni v Žalcu in pri okrajnem šolskem svetu (c. kr. okrajno glavarstvo) v Celju.

Vsak dražbenik mora pred pričetkom dražbe položiti varščino v znesku 9935 K.

V stavbenih pogojih označene izpremembe načrtov mora podjetnik na lastne stroške sam preskrbeti.

Krajni šolski svet Žalec, dne 28. prosinca 1910.

Načelnik: Josip Sirca.

Restavracija

Narodni dom

v Mariboru.

Izhorna kuhinja, izvrstna vina kakor: haloško, ljutomersko, dr. Thurnejev muškatelec, mozlec, vinarec, bizeljčan, konjičan itd.

Pivo iz budjeviške češke pivovarne.

Po letu udobno kegljišče. Vrtni paviljoni. Sobe za tuje.

Za obilni obisk se priporoča

37

Lojzika Leon.

Edina narodna steklarska trgovina

Fran Strupi, Celje

priporoča svojo bogato zalogo stekla, porcelana in kame-nine, vsakovrstnih šip, svetilk, ogledal in okvirov za podobe. Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in privatnih stavbah.

2

Najnižje cene! Najsolidnejša in točna postrežba!

Na debelo.

Na drobno.

Delavnica za popravila!

Točna postrežba!

Dobro! Po ceni!

Velika zaloga ur, dragocenosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroke! Ilustr. cenik zastoj!

Gramofone od 20 do 200 K.

Niklasta remont-ura K 3-50

Pristna srebrna ura " 7-

Original omega ura " 18-

Kuhinjska ura " 4-

Budiljka, niklasta " 8-

Poročni prstani " 2-

Srebrne verižice " 2-

— Večletna jamstva.

Nasl. Dietinger

Theod. Fehrenbach

urar in očalar

Maribor, Gosposka ulica 26.

Kupujem zlatino in srebro.

Uradne zavitke z natisom in brez natisa, vsake velikosti priporoča Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Pozor!

priporočava novo došle kasete pismenega papirja, albumov za slike, dopisnice in poezije. — Velika izber božičnih in novoletnih dopisnic, božičnih okraskov itd. — Največja zaloga barvanega in svilenega papirja vsake vrste, zlatega in srebrnega papirja, zlate pene, žice in perje za cvetlice, šumeče zlato, podobice za jaslice in napravljenih jaslic.

NA DEBELO!
NA DROBNO!

Goričar & Leskovšek, Celje.

PREVIDNOST

skrbne
gospodinje

temelji na tem, da pri nakupu Kathreiner Kneippove sladne kave ne zahteva samo sladne kave ampak vsakokrat izrečno naglašja, da hoče Kathreiner in vzame le take izvirne zavitke, na katerih se nahaja slika župnika Kneippa kot varstvena znamka in ime Kathreiner. Le ti znaki jamčijo za pristnost Kathreinerja.

Cerkveni in sobni slikar in pleskar

Franjo Horvat

MARIBOR, Kasinogasse šte. 2.

Se priporoča veleč. duhovščini in slavnemu občinstvu za slikanje cerkev, dvoran, sob, društvenih odrov, napisov na steno, deske, plošče in steklo ter za vsa v pleskarsko in slikarsko stroko spadajoča

:: dela ::

53

Postrežba točna! :: :: :: Cene nizke!

Dražbeni oklic.

V ponedeljek, dne 7. februarja 1910 ob 9. uri predpoldne se bode vršila na licu mesta na Polzeli h. št. 77 tik kolodvora dražba hiše, mizarske delavnice, posestva itd., to je vseh nepremičnin Jožefa in Terezije Repič, ki obstojijo iz vlož. šte. 356 k. o. Polzela in vlož. šte. 200 k. o. Spodnje Gorče ter iz različnih za mizarsko obrt določenih strojev, orodja itd.

Nepremičnine so cenjene:

vlož. šte. 356 k. o. Polzela na	K 13.377-42
vlož. šte. 200 k. o. Spodnje Gorče na	K 1.539-54
stroji, orodje, oprava itd. na	K 255-—

vse skupaj na K 17.471-96

to je: sedemnajst tisoč štiri sto sedemdeset in ena krona 96 vinarjev. Najmanjši ponudek, pod katerim se posestvo sploh ne proda, znaša 14 000 K to je štirinajst tisoč kron.

Opozarjamo vse ineresente na to, naj se za dražbo zanimajo, ker so posestva v najboljši legi neposredno pri kolodvoru, poslopja popolnoma nova in v dobrem stanju ter je mizarska delavnica s stroji opremljena za veliko obrt, ki pa se po potrebi lahko še poveča. Vse skupaj je bilo cenjeno zaradi dobave posojila nad 24.000 kron, vsled česar sedanja sodna cenitev ni merodajna.

Na prvem mestu je vključeno posojilo Mestne hranilnice v Ljubljani po 11.000 K.

Natančnejši pogoji se lahko izvedo pri sodišču na Vranskem, na dan dražbe na licu mestu, pa tudi v pisarni g. dr. Jos. Karlovšek-a, odvetnika v Celju.

9

Izdelovatelj cerkvenega orodja in posode

Karol Tratnik, Maribor

Župnijska ulica št. 3.

se priporoča prečistiti duhovščini za naročila različnih moštanc, kelihov, ciborijev, lestencev, svečnikov, križov, itd. Stare cerkveno orodje popravljam pozlatim in posrebrim v ognju. Mnogo priznalnih pisem na razpolago.

Svoji k svojim. 38 Svoji k svojim!

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4 1/2%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne posojilnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vključbo proti papirni varnosti po 4 3/4%, na vključbo sploh po 5%, na vključbo in poročstvo po 5 1/2% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prošnje za vključbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

se vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izven praznikov. — V uradnih urah se sprejame in plačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in pošto sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. dopoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Zahvala.

Ob prebriski izgubi svojega predobrega očeta

Pavla Živortnik

izrekam v svoje matere in svojem imenu srčno zahvalo vsem, ki so obiskovali očeta v dolgi, a z vzgledno krščansko potrpežljivostjo prenašani bolezni in ki so nama pri njihovi smrti izrazili svoje sočutje. V prvi vrsti se zahvaljujem preč. domačima dušnima pastirjema za obiske, mil. g. kanoniku Ant. Šlander še posebno za spreved in tolažilni nagovor, slav. občinskemu odboru Starotrškem za darovan venec in polnoštevilno udeležbo pri pogrebu, Starotrškim pevcem za ginjaive nagrobnice ter g. Goll za izkazano uslugo. Hvala vsem, ki so se kljub slabemu vremenu tako mnogoštevilno udeležili pogreba ter skazali nezabnemu očetu zadnjo čast. Bog povrni vsem!

Staritrg—Maribor, 2. svečana 1910.

12

Pavel Živortnik, bogoslovec.

„Posojilnica v Brežicah“.

Občni zbor

se vrši

v petek, dne 11. svečana 1910 popoldne ob 3. uri v lasni pisarni.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje letnega računa.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Izvolitev načelstva.
5. Izvolitev računskih pregledovalcev.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob 3. uri ne bil sklepčen, vrši se isti dan in v istem prostoru ob 4. uri popoldne drugi občni zbor, ki sklepa takrat pri vsakem številu združnikov.

14

NAČELSTVO.

Hotel

Pri belem volu v Celju

sredi mesta, blizu vseh uradov; za tujce 30 sob z vso ugodnostjo pri nizkih cenah, tudi mesečna stanovanja s hrano za letoviščarje; izborna kuhinja, vedno sveže pivo, različna vina; po letu senčnat vrt; vozovi v hiši vsak čas na razpolago: : : 51

se priporoča za obilni obisk. :

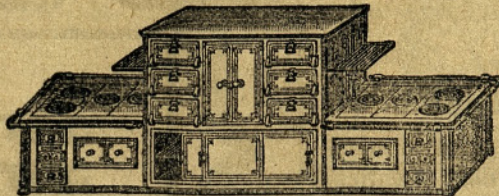
Edina narodna trgovina čevljev

Štefan Strašek, Celje

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih čevljev za gospode, dame in otroke; posebne čevlje za ples, bele in lakaste po najnižji ceni! 7

Tovarna za peči H. KOLOSEUS

Wels, Gornje Avstrijsko.

Izvrstne in v vsakem oziru nedosegljive peči iz železa, emaila, porcelana, majolike za gospodarstvo, hotele, restavracije itd. — Naprave za kuhinjo s soparom, s plinom in peči na plin. Dobe se v vsaki trgovini, kjer ne, se pošljejo takoj. Zahtevajo se naj „Originalni Koloseus-štedilniki in manj vredni izdelki naj se vračajo. Ceniki zastoj.

Volneno

blago, cefiri, batisti in perilni kambrik za ženske obleke v velikanski izbiri in po čudovito nizkih cenah se dobi v narodni veletrgovski hiši

R. Stermecki, Celje

Vzorec proti vrtvi zastoj in pošiljate brez K 20— franko. Prepričajte se o „Bomba“ tkanini, katera je preiskušena najboljša za žensko in moško perilo. — Kos 23 met. franko K 15.50. Čajgasti ostanki po 20 met. trpežni K 8—, fini K 10—, zelo fini K 12—. 3

Olje Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

od motorja oddaje 100 kg. po 25 K.

Svoji k svojim!

Urar, očalar in zlatar

Franjo Bureš

Maribor Tegethofova cesta 33

pred kolodvorom, priporoča svojo bogato zalogo zlatine, srebrnine, ur itd. po najnižji ceni.

Gramofone s slovenskimi ploščami, čistim in jasnim glasom iz najboljših tovarn.

10 Priznana najboljša igle za gramofone.

Popravila se točno in hitro izvršujejo.

Neveste Zenini : ! Svatje : !

Pri Franc Kartin-a nasledniku

Janko Artman

v Šent Jurju ob juž. žel.

dobite za

poročne slavnosti

najlepše, novodošlo močno in stanovitno blago za moške in ženske obleke, kakor tudi lepe vence, šopke, svilnate robce ter vsakovrstno drugo priznano dobro blago po zelo nizki ceni.

Franc Kartin-a naslednik

Janko Artman

Šent Jur ob juž. žel.

Velikanska zaloga : manufakturnega, volnena, suknena in platnena blaga. — **Bogata zaloga** najboljših špecerije in železnine.

Cerkveni slikar

Peter Marković

akadem. slikar v Rožku na Koroškem

se priporoča čast. gg. duhovnikom in sl. slov. občinstvu za slikanje raznih cerkvenih slikarij, božjih grobov, altarnih in bandernih slik, križevih potov itd. vse na posebno trpežno platno in v jako stanovitnih barvah; popravljata umetniško stare umetne slike. Sprejema vsa večja dela: slikanje cerkvâ v različnih slogih, cele notranje poprave cerkvâ (v tem slučaju poskrbi in posreduje vse druge umetnike in rokodelce). Cene po dogovoru in brez vse konkurence. 28

Ignac Božič

narodni krojač v Mariboru,

Tegethofova ulica 16, v hiši dr. Rosine

se priporoča slavnemu občinstvu, kakor tudi pred. duhovščini za izdelovanje vsakovrstnih oblek in talarjev po najnižji ceni. Zaloga vsakovrstnega blaga in gotovih pelerin. 78

V najnujnih potrebah se vsakovrstna obleka v 24 urah zgotovi.

„Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju,“

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v lastni hiši (Hotel pri belem volu) v CELJU, Graška cesta.

Poštno hranilnični račun št. 92.465. — Telefon št. 8.

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 % brez odbitka rentnega davka.

Domači hranilniki se dajejo na dom brezplačno.

Hranilne knjižice drugih zavodov se sprejemajo kot vloge, ne da bi se obrestovanje prekinilo.

Oskrbuje svojim članom izterjevanje njihovih terjatev.

Brezplačno reševanje vseh zadev.

Posojila na zemljišča po 5 % do 5 1/2 % brez in z amortizacijo.

Posojila na zastavo vrednost ih listin.

Osební kredit na menice in v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

Konvertacija vknjiženih dolgov z najmanjšimi stroški.

4

Izvrstni molitveniki

SO:

Herg. Venec pobožnih molitev in sv. pesmi . . . K 3.50

Rozman, Dekliške bukvice „ 3—

Venec svetih pesmi . . . „ 2—

Prijatelj otroški . . . „ 40

Sv. Opravilo . . . „ 1.35

Vsi ti molitveniki se dobijo tudi v zlati obrezi in stanejo potem okoli 50 vinarjev več. Poština znaša 20—30 vln. za 1 knjigo.

Trgovina tiskarne sv. Cirila v Mariboru.